

vil forstaas, at der ikke for mig i dette Øjeblik er Anledning til at komme ind paa Enkeltheder om, hvordan Ordningen skal være, det vil vistnok indenfor alle Partier findes rigtigst, at man venter med at tage endelig Stilling til Sagen, indtil man har det fornødne Grundlag. Saa snart dette foreligger, skal jeg som sagt være villig til ved Samarbejde med det høje Ting og det Udvalg, som maatte blive nedsat om Sagen, at bidrage mit til, at der kan komme et saa godt og saa hurtigt Udbytte af vort Arbejde som muligt.

Ivar Berendsen: Det radikale Parti ønsker at give dette Lovforslag sin Støtte ikke blot saaledes, at vi anerkende Princippet om, at ubemidlede Enker med Børn bør støttes, eller saaledes, at vi finde, at dette Princip fortjener Overvejelse, heller ikke saaledes, at vi mene, at en Gang blive vi vel nok nødte til at tage fat paa denne Opgave — eller hvilke andre Omsvøb man i et elskværdigt Folketing kan lægge om et høfligt Afslag eller en hæderlig Begravelse —, men saaledes, at vi mene, at der nu bør gøres et alvorligt Forsøg paa at faa noget ud af denne Sag, som alle Partier tyre Velvillie imod. Vi have den Opfattelse, at Situationen maa være gunstig dertil, fordi Resultaterne af de af Indenrigsministeriet foretagne Undersøgelser, som bleve omtalte under Finanslovens første Behandling, og som i Dag ere blevne nærmere præciserede, maa kunne mødes i Udvalget med de Forslag til Præcisering og Afgrænsning af Lovforslaget, som sikkert blive nødvendige, og som bedst foretages i et saadant Udvalg.

Det radikale Parti har i de tidligere Aar, naar Forslaget har været fremme, haft Ordførere for dette Forslag, og et Parti, hvem social Lovgivning ligger paa Hjerte, kan naturligvis finde adskillige Synspunkter, ud fra hvilke det ønsker at støtte et Forslag som dette, men der er ikke Anledning til at komme ind paa store Almindeligheder i Dag. Jeg vil blot gerne have Lov til for egen Regning at gøre nogle faa Bemærkninger, der skulde angive den Retning, i hvilken jeg vil mene, at Lovforslagets Gennemførelse kunde lettes ved Præcisering og Afgrænsning.

Jeg vil da begynde med at sige, at hver Gang vi staa overfor Lovgivning angaaende den Generation, som skal leve efter os, ikke saadan, at vi skulle danne Institutioner eller Samfærdelsesmidler eller andet ydre, der angiver et Samfunds Kulturtrin, men saaledes, at vi skulle arbejde i de

levende Mennesker, om jeg saa maa sige, i dem, der danne hver Tids Samfund, gælder det efter min Mening først og fremmest om — og det vil jeg gerne sige til det ærede Medlem fra Aarhus (Sabroe) — at afklæde sig enhver Følelse af at øve Godgørenhed, af at være veldædig. Jo vanskeligere det er for os alle, navnlig hvor det gælder Børneforsorgen, fordi det er saa øjensynligt, at Børn lide Nød uforskyldt, og jo vanskeligere det er særlig for dem, for hvem al social Lovgivning er temperaments- eller følelsesbetonet, des nødvendigere er det helt og holdent at indtage det Standpunkt, at det er en Samfundssag og ikke en Godgørenheds- eller Veldædighedssag, det her drejer sig om. Det er nødvendigt, at man gør sig det positivt klart, at Børneforsorgen udgaar ikke fra, hvad vi skyldte Forældrene, ja ikke en Gang fra, hvad vi skyldte de Børn, vi ville tage under Forsorg, vort Ansvar bunder meget dybere, det udgaar fra, hvad vi skyldte den Generation, der efter os skal danne det danske Samfund. Vi maa derfor ikke vige tilbage for at støde gængs Forældrefølelse eller støde gammel, udbredt og respektabel Opinion, lige saa lidt som vi maa vige tilbage for Udgifterne. Af alle de Udlæg, der betale sig og give Rente i Fremtiden, er der ingen, der efter min Overbevisning i den Grad som Udlæg til Børneforsorg virke til Velstandens Forøgelse og til Udgifternes Formindskelse. Dette at skabe legemlig og sjælelig Modstandskraft, saa vidt som Samfundets Forsorg overhovedet kan gøre det, for næste Generation er ikke nogen Godgørenhedssag eller Veldædighedssag, men en ren Samfundssag, det er et dybt samfundsmæssigt Ansvar, en dyb samfundsmæssig Pligt, der her røgtes. Det er ikke ud fra nogen Følsomhed, men ud fra rent praktiske, logiske Slutninger, jeg kan udtrykke min Tanke overfor det foreliggende Forslag saaledes, at jeg glæder mig over at være med til at gennemføre det, fordi det allerede er og ved Gennemarbejdelse yderligere kan blive en Børnelov og ikke en Enkelov, en Lov om Enkers Børn, mere end en Lov om Enker med Børn.

Jeg maa maaske have Lov til ved denne Lejlighed at forestille en Komité for det høje Ting, for hvilken jeg har den Ære at være Næstformand, nemlig en Komité til at begrænse Børnedødeligheden. Den er fri for ethvert Gran af Veldædighed. Jeg siger det ikke, fordi jeg ikke skulde i højeste Grad respektere Veldædighedsfølelsen, men jeg siger det, fordi der unægtelig i vort Samfund er saa mange og saa spredte Kræfter, der